

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ___ ” _____ 20__ року

ПРОГРАМА

Економіка праці й соціально-трудові відносини

(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

бакалавра

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

0305 «Економіка та підприємництво»

(шифр і назва галузі знань)

напряму підготовки

030503 «Міжнародна економіка»

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальності

6.030503 «Міжнародна економіка»

(шифр і назва спеціальності)

(шифр 20)

(за ОПП чи № навчального плану)

2017 рік

Розроблено та внесено: кафедрою міжнародної економіки

(повне найменування кафедри)

Розробники програми: завідувач кафедри, д.е.н., доц. Горовий Д.А.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
 Протокол № 1/270 від “28” серпня 2017 р.

(номер)

(та дата протоколу)

Завідуючий кафедрою д.е.н., доц.

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Горовий Д.А.

(ПІБ завідувача кафедри)

“Узгоджено”

Декан факультету управління та бізнесу

(повна назва факультету, де читається дисципліна)

д.е.н., проф.

(вчене звання)

Дмитрієв І.А.

(ПІБ декана)

“ ”

20 року

(день)

(місяць)

(рік)

© Горовий Д.А., 2017 рік

© ФУБ, 2017 рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Економіка праці й соціально-трудові відносини» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалавра напрямку (спеціальності) 6.030503 «Міжнародна економіка»

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою навчальної дисципліни** є забезпечення підготовки майбутнього фахівця до вирішення комплексу професійних завдань в галузі економічних відносин, що виникають між людьми в процесі трудової діяльності.

1.2. **Предметом дисципліни** є система знань про принципи організації й нормування праці; формування доходів й заробітної платні в галузях і на підприємствах всіх організаційно-правових форм, а також прогресивні міжнародні норми й стандарти в галузі економіки праці й соціально-трудова відносин.

1.3. **Основні завдання дисципліни** полягають у формуванні системи знань, вмінь та уявлень щодо предмету навчальної дисципліни.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати:

- зміст, характер і види праці;
- особливості товару «робоча сила» ;
- теоретичні основи аналізу ринку праці;
- критерії розвиненості соціально-трудова відносин;
- основні напрямки оптимізації соціальної структури трудового колективу;
- нормативно-правове забезпечення соціального партнерства в Україні;
- принципи побудови соціологічних анкет;
- роль Міжнародної організації праці в регулюванні соціально-трудова відносин;
- сучасні напрями раціоналізації трудового процесу;
- показники продуктивності праці;
- сутність і завдання нормування праці;
- сутність і задачі тарифної системи оплати праці;.
- основні джерела отримання інформації про трудову діяльність.

Вміти:

- визначити загальну чисельність і структуру кадрів підприємства;
- визначити середньоспискову чисельність працівників;
- визначити коефіцієнти вибуття, прийому й плинності кадрів;
- визначити загальну потребу в кадрах підприємства;
- визначити запланований зріст продуктивності праці;
- визначити технологічну, виробничу й загальну трудомісткість виробничої програми підприємства й середній коефіцієнт виконання норм;

- визначити економію робочої сили за рахунок підвищення продуктивності нового обладнання;
- визначити заробіток робітника;
- визначити загальний заробіток бригади робітників;
- визначити розцінку на 1 деталь і заробіток робітника.

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення даного курсу припускає попереднє освоєння у таких дисциплін: макро- та мікроекономіка, економіка підприємства, менеджмент.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів - 4 Кількість годин - 120	нормативна	
Семестр викладання дисципліни	<u>6</u> (порядковий номер семестру)	<u>8</u> (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	<u>екзамен</u>	<u>екзамен</u>
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	32	4
- практичні, семінарські (годин)	16	2
- лабораторні роботи (годин)	—	—
- самостійна робота студентів (годин)	72	114
- курсовий проект (годин)	—	—
- курсова робота (годин)	—	—
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	—	—
- іспит	+	+

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Економіка праці на макрорівні

Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни

Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства

Тема 3. Ринок праці та його регулювання

Розділ 2. Соціально-трудові відносини

Тема 4. Соціально-трудові відносини як система

Тема 5. Соціально-трудові відносини зайнятості

Тема 6. Соціальне партнерство

Тема 7. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення соціально-трудоких відносин

Тема 8. Міжнародний досвід регулювання соціально-трудоких відносин

Розділ 3. Сучасні підходи до економіки праці на підприємстві

Тема 9. Організація і нормування праці

- Тема 10. Продуктивність і ефективність праці
 Тема 11. Планування праці
 Тема 12. Політика доходів і оплата праці
 Тема 13. Аналіз, звітність і аудит у сфері праці

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна:

1. Акулов М. Г., Драбаніч А. В., Євась Т. В. та ін. Економіка праці і соціально трудові відносини. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 328 с.
2. Городецька Л.О. Г 701 Економіка праці і соціально-трудова відносини. Навч. посібник. – К.: Видавництво Національного авіаційного університету “НАУ - друк”. 2009. – 400 с.
3. Завіновська Г.Т. Економіка праці: Навч. посібник.- К.:КНЕУ, 2003. – 300 с.
4. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: Навч. посібник -К.: КНЕУ, 2008. – 424с.
5. Практические задания по дисциплине «Экономика труда» / Сост. М.С. Зелтынь, В.Н. Сидорова, Е.В. Шубенкова М.: Изд-во Рос. экон. акад., 2002 – 32 с.
6. Ремизов К.С. Основы экономики труда: Учебник для экон. спец. Ун-тов. - 3-е изд. – М. Дело, 2005. – 208 с.
7. Колот А.М. Оплата праці на підприємстві: організація та удосконалення. - К.:Фірма "Праця", 2007. – 192 с.
8. Економіка праці та соціально-трудова відносини: Навчальний посібник / Т.П.Збрицька, М.С.Татаревська, О.В. Сорока. За заг. ред. М.С. Татаревської. – Одеса: ОДЕУ, 2010 р. – 478 с.
9. Богиня О.П., Грішнова О.А. Основи економіки праці: Навч. посібник. - 2-е вид. – К.: Знання-Прес, 2001. – 313с.
10. Економіка праці та соціально-трудова відносини: Навч.-метод. посібник. / За заг. ред. проф. Качана Є. П. – Тернопіль: ТДЕУ, 2006. – 373 с
11. Мерзляк А.В., Михайлов Є.П., Корецький М.Х., Михайлова Г.О. Економіка праці і соціально-трудова відносини: Навчальний посібник / Під ред. проф. Є.П. Михайлова. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.

Додаткова:

12. Адамчук В.В., Ромашов О.В., Сорокина М.Е. Экономика и социология труда: Учеб. для вузов. – М.: ЮНИТИ, 1999. – 407с
1. Буряк П.Ю., Карпінський Б.А., Григор’єва М.І. Економіка праці й соціально-економічні відносини: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440 с.
2. Ворожейкин И.Е. Управление социальным развитием организации. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 407с.

3. Есинова Н.И. Экономика труда и социально-трудовые отношения: Учеб. пособие. – К.: Кондор, 2003. – 464 с.
4. Калина А.В. Економіка праці: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2004. – 272 с.
5. Практические задания по дисциплине "Экономика труда" / Сост. М.С. Зелтынь, В.Н. Сидорова, Е.В. Шубенкова – М.: Изд-во Рос. экон. акад., 2002. – 32 с.
6. Экономика труда: Учебник / Под ред. П.Э. Шлендера. – М.:ИНФРА-М, 2002. – 592 с.
7. Жуков Л.И., Горшков В.В. Справочное пособие по труду и заработной плате. – М.: Финансы и статистика, 1990. – 272 с.
8. Методические рекомендации по организации оплаты и стимулирования труда на предприятиях с разными формами собственности / Разработка и об. ред. В.Ф.Андрienко. – К.: фирма "Праця", 1997. – 144 с.
9. Петюх В.М. Ринок праці: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2000. – 288 с.
10. Попов Л.А. Анализ и моделирование трудовых показателей: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 208 с.
11. Саруханов Э.Р., Сотникова С.И. Маркетинг рабочей силы: социально-экономический анализ. – СПб.: Питер, 1995. – 145с.
12. Экономика труда: Учебник для вузов / Под ред. Г.Р. Погосяна. - М.: Экономика, 1991. – 303 с.

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

1. Контроль відвідування занять.
2. Перевірка та прийом домашніх завдань.
3. Усне опитування на лекціях, практичних заняттях.
4. Письмові контрольні роботи.
5. Іспит.

Розробники програми: завідувач кафедри, д.е.н., доц. Горовий Д.А.
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за №__ від __.06.2015 р.